

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Dragan Mihail Xxxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar din s. Xxxxxxx r-nul Xxxxxxx, domiciliat s. Xxxxxxx r-nul Xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 02.12.2015-03.08.2016
2. instanța de apel: 24.08.2016-24.10.2016
3. instanța de recurs: 04.01.2017 - 28.02.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 03 august 2016, Dragan Mihail Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 151 alin. (1) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul total, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă 6 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Dragan M. la 26.04.2015, în jurul orei 21.00, fiind în stare de ebrietate, având scopul realizării intenției sale infracționale, îndreptate spre comiterea unui atac de huliganism, aflându-se în stradă, pe malul iazului din s. Horodca, r-nul Ialoveni, în timp ce Roșăț I. se deplasa spre domiciliu, s-a apropiat de acesta și în prezența altor persoane, fără careva motive i-a aplicat

ultimului cu pumnul o lovitură în regiunea capului, în rezultatul cărui fapt, Roșăț I. a căzut jos. Apoi, manifestând o deosebită obrăznicie, încalcând în continuare grosolan ordinea publică, în timp ce Roșăț Iurie era în drum, căzut la pământ, Dragan M. a continuat să-i aplice lovituri acestuia cu pumnii peste cap, inclusiv în regiunea ochiului stâng, în rezultatul căror acțiuni, părții vătămate, i-au fost cauzate leziuni corporale care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2186/D din 23.09.2015, se califică ca vătămare gravă.

Tot el, la 26.04.2015, în jurul orei 21.00, aflându-se pe malul iazului din s. Horodca r-nul Ialoveni, fiind în stare de ebrietate alcoolică și urmând scopul cauzării vătămării corporale lui Roșăț I., intenționat i-a aplicat acestuia o lovitură cu pumnul peste cap, doborându-l astfel la pământ, după care a continuat să-i aplice mai multe lovituri ultimului cu pumnii peste cap, inclusiv în regiunea ochiului stâng, în rezultatul cărui fapt, părții vătămate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2186/D din 23.09.2015, i-au fost cauzate vătămări corporale grave.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Dragan M. au fost calificate *de drept* în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și anume –*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă și în baza art. 287 alin. (1) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Dragan M. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul total, să-i fie numită pedeapsă definitivă 9 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanța la aplicarea pedepsei nu s-a condus de limitele sancțiunii prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, care prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 10 ani, modificări introduse prin Legea nr. 119 din 23.05.2013, pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002. Totodată, a relatat că procedura de examinare a cauzei penale a fost una generală, iar instanța nu a stabilit careva circumstanțe excepționale de reducere a minimului și maximului sancțiunii stabilite de art. 151 alin. (1) Cod penal.

3.2 Avocatul Caracuian V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- inculpatul vina nu și-a recunoscut-o, iar probele administrate atât la faza de urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, nu au demonstrat vinovăția acestuia;

- din conținutul sentinței nu este clar locul săvârșirii infracțiunii de huliganism, în urma căruia lui Roșăț I. i-a fost cauzată vătămarea gravă a sănătății;

- nu se înțelege care este modalitatea de încălcare grosolană a ordinii publice și vădita lipsă de respect față de societate, când în cauza penală respectivă a fost audiat doar un singur martor, care nici nu a asistat la presupusul act de huliganism, dar despre faptul că Roșăț I. a fost agresat fizic de cineva, a auzit a doua zi;

- probele administrate în această cauză penală nu au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv din punct de vedere a coroborării lor în ceea ce ține de concludența, utilitatea și veridicitatea acestora.

3.3 Avocatul Gandrabur V. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Dragan M. să fie achitat.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- prima instanță nu a constatat prin probe incontestabile, pertinente, concludente, fapta prejudiciabilă prevăzută de lege pentru care a fost condamnat inculpatul, ajungând la o concluzie, unilaterală, subiectivă și greșită privitor la infracțiunile de săvârșirea cărora a fost învinuit;

- din cele constatate de instanța de judecată în sentință rezultă, că doar partea vătămată, care este interesată în condamnarea ilicită a inculpatului arată la acesta ca la persoana care ar fi săvârșit infracțiunea, fapt ce nu corespunde adevărului;

- prima instanță nu a stabilit motivul săvârșirii infracțiunii expus în declarațiile părții vătămate că ar fi avut o datorie față de martorul, Stici T. și cine au fost persoanele care au asistat sau au fost prezente la bătaie. Nu a fost interogat nici un martor care ar fi confirmat și văzut aplicarea loviturilor de către inculpat;

- nu au fost descrise declarațiile inculpatului, martorilor, părții vătămate, fiind descrise doar concluziile subiective, unilaterale ale instanței asupra acestor declarații, înscriind doar anumite porțiuni ale declarațiilor acestora, care pun la îndoială, obiectivitatea și imparțialitate judecătorului care anterior a mai pronunțat o sentință în privința lui Dragan M.;

- prima instanță nu a luat măsurile prevăzute de lege față de polițiștii care la reținere l-au bătut pe Dragan M., i-au fracturat piciorul și până în prezent intenționat instrumentează ilegal dosare penale pentru fapte ce nu a săvârșit;

- toate învinuirile aduse și condamnarea sunt bazate pe afirmațiile denaturate ale părților interesate și pe recunoașterea integrală a acțiunilor de către persoana învinuită, fiind minor și fără apărare în procesul penal;

- inculpatul, a fost lipsit de apărare calificată în procesul penal, apărarea nu a fost reală conform condițiilor prevăzute de lege. La efectuarea acțiunilor de urmărire penală nu a participat reprezentantul legal al minorului, mama sau tata. Nu a fost atras în proces și nu a participat reprezentantul Comisiei pentru minori și reprezentantul Direcției pentru protecția copilului;

- toate probele acumulate cu încălcarea normelor de procedură penală nu pot sta la baza sentinței de condamnare, iar toate dubiile și presupunerile necesită a fi interpretate în favoarea persoanei învinuite;

- instanța greșit a calificat acțiunile inculpatului atât în baza art. 287 alin. (1), cât și în baza art. 151 alin. (1) Cod penal;

- potrivit materialelor dosarului partea vătămată avea o datorie financiară față de martorul, Stici T., astfel instanța a omis să constate dacă a fost sau nu întoarsă această datorie, a fost sau nu această datorie motivul pentru care partea vătămată a fost agresată fizic și de către cine, nu a fost constatat în prezența căror persoane inculpatul a încălcat ordinea publică și unde, în pădure sau pe malul iazului din s. Horodca. Dacă au fost alte persoane, care sunt ele, de ce nu au fost identificate și interogate;

- la examinarea cauzei nu a fost luat în considerație personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante, precum și faptul că inculpatul poate fi corectat și reeducat fără a fi privat de libertate;

- ca măsură de pedeapsă pentru faptele săvârșite legea prevede și alte măsuri de pedeapsă neprivative de libertate, amenda sau munca neremunerată în folosul comunității și nu este absolut necesară pedeapsa cu închisoare.

3.4 Inculpat, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

În motivarea apelului declarat a invocat aceleași motive pe care le-a indicat avocatul Gandrabur V. în apel.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și admise apelurile declarate de către inculpat și avocații acestuia Caracuian V. și Gandrabur V., fiind casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dragan M. a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 20 noiembrie 2014, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă 5 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în rest sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat, că prima instanță greșit a condamnat inculpatul în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii, însă a calificat just acțiunile acestuia în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut că prin acțiunile inculpatului, Dragan M. s-au periclitat în principal relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei.

În ceea ce privește fapta prejudiciabilă, instanța de apel a indicat că aceasta s-a manifestat prin faptul că la 26.04.2015, în jurul orei 21.00, aflându-se pe malul iazului din s. Horodca, r-nul Ialoveni, Dragan M., intenționat i-a aplicat părții vătămate,

Roșăț M., o lovitură cu pumnul peste cap, doborându-l astfel la pământ, după care a continuat să-i aplice mai multe lovituri ultimului cu pumnii peste cap, inclusiv în regiunea ochiului sting. Acest fapt a fost probat în ședința de judecată prin declarațiile părții vătămate și martorului Stici R.

În opinia instanței de apel legătura de cauzalitate dintre faptă și urmările prejudiciabile este confirmată prin declarațiile părții vătămate, a martorului, Stici R., cât și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 2186/D din 23.04.2015, prin care s-a stabilit, că leziunile corporale depistate la partea vătămată puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate. Latura subiectivă a infracțiunii se exprimă prin intenție, manifestată prin faptul că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit în mod conștient, survenirea acestora.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate alegațiile apelanților, referitor la faptul că prima instanță nu a constatat locul comiterii infracțiunii, deoarece după cum s-a stabilit în ședință, părții vătămate i-au fost cauzate vătămările corporale în drum spre domiciliul acestuia, la o distanță de 20-25 m de iaz.

Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut că în situația în care acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică sunt însoțite de o violență mai gravă, ele nu pot reprezenta o parte a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, dar trebuie percepute distinct, alcătuiind fapta prevăzută la art. 354 Cod contravențional și art. 151 Cod penal.

Instanța de apel a mai menționat că partea acuzării nu a prezentat careva probe ce ar confirma prezența în acțiunile inculpatului a unor fapte care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, deoarece potrivit actului de învinuire, inculpatul, a fost învinuit doar de faptul că i-a aplicat lovituri părții vătămate. În consecință, la cazul dedus judecății, lipsesc - acțiunile inculpatului, care încalcă grosolan ordinea publică, care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Totodată, instanța de apel a reținut că un semn obligatoriu al laturii obiective în cazul infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, îl constituie modul public, astfel după cum s-a stabilit în ședința instanței de apel în momentul cauzării vătămărilor corporale de către inculpat, părții vătămate, în afară de ei la fața locului nu era nimeni, fapt confirmat și de martorul, Stici R. Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă, că inculpatul, nu dorea ca fapta acestuia să ajungă la cunoștința publicului, acesta manifestând doar intenția cauzării vătămărilor corporale părții vătămate.

În viziunea instanței de apel, nu a fost probat și faptul, că inculpatul, își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile și a dorit în mod conștient, survenirea acestora, și anume încălcarea ordinii publice. În consecință, la cazul dedus judecății, lipsesc în acțiunile inculpatului, obiectul, latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de an. 287 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut, că prima instanță a stabilit corect tipul pedepsei penale sub formă de închisoare, însă nu a determinat corect mărimea acesteia, stabilind o pedeapsă sub limita prevăzută de sancțiunea art. 151 alin. (1) Cod penal, de 4 ani fără a face trimitere la art. 79 Cod penal, pe când sancțiunea normei în cauză prevede pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 la 10 ani.

Instanța de apel a constatat, că prima instanță a stabilit inculpatului, o pedeapsă sub limitele fixate în Partea specială a Codului penal, din care considerent, instanța de apel a casat sentința în partea stabilirii pedepsei în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

La aplicarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că circumstanțe atenuante sau agravante n-au fost stabilite, de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpatul a comis o infracțiune gravă, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Ialoveni din data de 20 noiembrie 2014 în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 192¹ alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, este caracterizat negativ în societate, nu și-a recunoscut vina. Circumstanțe excepționale potrivit prevederilor art. 79 Cod penal sau de liberare de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, instanța de apel nu a stabilit.

Instanța de apel a indicat, că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința inculpatului, nu poate fi atinsă decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoarea în mărime de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, considerând că anume această pedeapsă va realiza scopul pedepsei penale și va constitui un raport echitabil dintre fapta comisă, prejudiciile cauzate, precum poziția, și necesitatea de protecție a persoanelor împotriva actelor de violență. De asemenea, dat fiind faptul că a comis o infracțiune gravă din intenție, urmează să-și ispășească pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- la motivarea soluției în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat în pct. 20 „Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelurile înaintate de Procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Valeriu Cîrlan, avocatul, Victor Caracuian, în numele inculpatului, Dragan Mihail, de avocatul, Valeriu Gandrabur, în numele inculpatului, Dragan Mihail și de inculpatul, Dragan Mihail, din

următoarele considerente.”, însă de fapt în partea dispozitivului deciziei, dispune: „Se respinge apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Valeriu Cîrlan împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din data de 03 august 2016 ca nefondat.” Astfel motivarea soluției contrazice cu dispozitivul hotărârii;

- verificând probele pe dosar invocate de către instanța de apel în motivarea soluției dispuse în privința lui Dragan M. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, consideră că în acest caz, instanța de apel, le-a dat o apreciere greșită, fără a ține cont atât de norma materială cât și cea procedurală;

- instanța de apel a reținut, că un semn obligatoriu al laturii obiective în cazul infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal îl constituie „modul public”, indicând că infracțiunea prevăzută la art. 287 al (1) Cod penal, presupune întotdeauna ipostaze cu implicații publice;

- din materialele cauzei rezultă, că inculpatul Dragan M., cauzând vătămarile corporale părții vătămate își dădea seama că ar putea ajunge la cunoștința publicului acțiunile huliganice;

- instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a evaluat multilateral și obiectiv probele administrate ce dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal;

- instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 385, 389, 394-395, 414 Cod de procedură penală, nu a soluționat și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de procuror.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Procurorul a criticat decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar precum și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că Dragan M. de către organul de urmărire penală a fost învinuit, iar de prima instanță a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul total, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă 6 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către procuror, inculpat, și avocații acestuia Caracuian V. și Gandrabur V., astfel instanța de apel a respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și a admis apelurile declarate de către inculpat și avocații acestuia Caracuian V. și Gandrabur V., casând sentința parțial și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dragan M. a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 20 noiembrie 2014, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă 5 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în rest sentința a fost menținută.

Dispoziția art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

Astfel, instanța de recurs reține că prima instanță a aplicat inculpatului pedeapsă în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar instanța de apel respingând apelul procurorului și admitând apelurile inculpatului și avocaților acestuia, condamnându-l pe Dragan M. în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, a agravat situația inculpatului în propriul apel.

De asemenea, în partea motivată a hotărârii, instanța de apel menționează în pct. 20, că *„Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelurile înaintate de Procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Valeriu Cîrlan, avocatul, Victoria Caracuian, în numele inculpatului, Dragan Mihail, de avocatul, Valeriu Gandrabur, în numele inculpatului, Dragan Mihail și de inculpatul, Dragan Mihail, din următoarele considerente.”*

Însă, în dispozitivul deciziei, indică, că: *„Se respinge apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Valeriu Cîrlan împotriva sentinței Judecătorei Ialoveni din data de 03 august 2016 ca nefondat.”*

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă, că motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii, astfel și-a găsit confirmarea temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

De asemenea, în argumentarea soluției sale de achitare a lui Dragan M. de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut, că *„...în speță nu este prezentă nici una din situațiile enumerate la art. 131 Cod penal. După cum s-a stabilit în ședința instanței de apel în momentul cauzării vătămarilor corporale de către inculpat, părții vătămate, în afară de ei doi la fața locului nu era nimeni, fapt confirmat și de martorul, Stici R. Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă, că inculpatul, nu dorea ca fapta acestuia să ajungă la cunoștința publicului, acesta manifestând doar intenția cauzării vătămarilor corporale părții vătămate.”*

Cu referire la chestiunea dacă fapta inculpatului a fost săvârșită în public, instanța de recurs constată, că instanța de apel nu a efectuat o analiză a tuturor probelor, cu aprecierea fiecăreia în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, ignorând totalmente probele administrate la caz. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă

grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor. Însă, huliganismul poate fi săvârșit și în locuri care nu au un caracter public (apartamente, sedii de întreprinderi, terenuri private, mijloace de transport personal etc.).

În această ordine de idei, comiterea infracțiunii de huliganism într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane.

Astfel, potrivit art. 131 lit. a), e) Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public atunci când e comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului și prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Din cele menționate reiese cu claritate că, întotdeauna, infracțiunea de huliganism presupune ipostaze cu implicații publice.

La acest capitol Colegiul remarcă, că instanțele de fond au examinat un cumul de probe dintre care :

- declarațiile părții vătămate Roșăț I., care a menționat, că au mers în pădure în s. Horodca r-nul Ialoveni, au făcut frigărui și fără careva motiv Dragan M. l-a lovit, după care s-a pornit spre casă, iar ultimul l-a ajuns din urmă și l-a lovit, în urma cărui fapt a căzut jos, apoi inculpatul s-a urcat deasupra lui și a început să-l lovească cu pumnii în cap;

- declarațiile martorului Stici T., conform căruia au fost în pădure în s. Horodca r-nul Ialoveni, au pregătit carne, apoi au mers acasă. A doua zi a auzit de la săteni că Roșăț I. a fost bătut;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2186/D din 23.09.2015, conform căruia lui Roșăț I. i-au fost cauzate vătămări corporale grave;

- informația precum că în Serviciul de Gardă a IP Ialoveni la 27.04.2015 a parvenit anunțul telefonic de la SU Văsieni - felcer Jalbă, precum că Roșăț I. a fost agresat fizic de persoane necunoscute.

Reieșind din cele expuse Colegiul lărgit, constată că instanța de apel nu s-a expus asupra acestor probe ele rămânând fără analiză și aprecierea cuvenită, fapt ce nu poate fi acceptat de către instanța de recurs, deoarece afectează situația faptică în speța dată.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că instanța de apel nu a apreciat că fapta a avut loc în drum spre domiciliul lui Roșăț I., iar cele săvârșite de inculpat prin cauzarea leziunilor corporale grave părții vătămate, au fost răspândite, întrucât au ajuns la cunoștința mai multor locuitori ai satului. Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal consideră pripite concluziile instanței de apel cu referire la aceea, că inculpatul nu dorea ca fapta acestuia să ajungă la cunoștința publicului și că prin acțiunile sale nu a atentat la ordinea publică, o dată ce a cauzat vătămări corporale grave părții vătămate, iar infracțiunile de huliganism întotdeauna presupun ipostaze cu implicații publice, prezența sau absența cărora nu a fost evaluată la justa valoare de instanța de apel.

Nu în ultimul rând, Colegiul lărgit analizând hotărârea recurată reține că, instanța de apel în motivarea hotărârii sale a indicat că *„latura subiectivă a infracțiunii se exprimă prin intenție directă. La acest capitol, Colegiul penal atestă, că în speță, nu a fost probat faptul că, inculpatul Dragan M., își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit în mod conștient, survenirea acestora și anume încălcarea ordinii publice”*.

La acest aspect, instanța de recurs atestă, că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2186/D din 23.09.2015, lui Roșăț I. i-au fost cauzate vătămări corporale grave, astfel instanța de apel prematur a ajuns la concluzia, că nu a fost probat faptul, că inculpatul Dragan M., își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit în mod conștient, survenirea acestora.

În speța dată, Colegiul penal consideră că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a analizat în deplină măsură componența elementelor constitutive a faptei social periculoase menționate mai sus, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea de către instanța de apel a unei concluzii premature, precum că: *„în acțiunile lui Dragan M. nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal”*.

Totodată, instanța de recurs reține, că instanța de apel achitându-l pe Dragan M. de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal a conchis și faptul că *„fiind aplicată o singură dată violența nu poate fi luată în calcul de două ori la calificare, prima dată ca expresie a infracțiunii de vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății și a doua dată ca parte a infracțiunii de huliganism.”*

În această ordine de idei, instanța de recurs notează că, prin Legea nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008, pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, în vigoare de la 24.05.2009, calificativul „cu intenții huliganice”, prevăzut în art. 151 alin. (2) lit. h) a fost exclus.

În sensul art. 287 Cod penal, prin „violență” se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Astfel, Colegiu penal indică, că părții vătămate Roșăț I., de către inculpat i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar consecința cauzată – vătămarea gravă, depășește latura obiectivă a componentei de huliganism.

Așadar, instanța de recurs reține că instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că în cazul săvârșirii actelor de huliganism cu aplicarea violenței, în rezultatul căreia a survenit o vătămare corporală gravă ori medie a integrității corporale, faptele urmează a fi calificate potrivit normelor ce reglementează concursul ideal de infracțiuni conform prevederilor art. 33 alin. (4) Cod penal, adică atunci când o persoană săvârșește o acțiune (inacțiune) care întrunește elementele constitutive a mai multor infracțiuni.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate în coroborare cu probele administrate, pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a evaluat câteva probe, ignorând celelalte, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, iar în caz că va fi stabilită vinovăția inculpatului în cele incriminate, să-i aplice o pedeapsă cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Dragan Mihail Xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 martie 2017.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion